

ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ В ЄДИНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА ОСНОВІ OFFICE 365 В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ

С. Касьян

Створення єдиного інформаційного середовища кафедри в умовах інтенсивного розвитку ІКТ є одним із завдань європейської вищої освіти, головна перевага якого полягає у поданні дидактично уніфікованого й формалізованого навчального матеріалу та створенні сприятливих умов використання його контенту незалежно від часу, місця перебування та форми навчання слухача/студента. Дистанційне навчання (далі – ДН) це форма навчання та педагогічна технологія, що складається з прогресивних методів і технологій навчання, заснованих на новій навчальній методології та комп'ютерній, телекомунікаційній базі. Саме таке поєднання дає змогу підвищити якість, доступність і неперервність освіти за будь-якою формою навчання і тим самим сприяти створенню відкритого освітнього простору як системи відкритої освіти. Активне використання навчальними закладами ДН в освітньому процесі стає системою, яка сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання, об'єктивізації контролю якості знань і управління освітнім процесом.

Новим законом сучасного світу є інформація. Інформація нині стала найбільш важливим та вирішальним фактором конкурентоспроможності будь-якого підприємства. В зв'язку з третьою інформаційною революцією – створенням всесвітньої мережі Інтернет, що зробило можливим глобальний інформаційний обмін, кількість інформації збільшилась у світових масштабах [5].

Четверта інформаційна революція як перехід від автоматизованого опрацювання інформації до обміну чистим знанням поставила вміння знаходити, правильно аналізувати та використовувати потрібну й актуальну інформацію безперечною вимогою до кожного кваліфікованого спеціаліста. Ці вміння формуються з дитинства, в школі, але найбільш точних рис вони набувають у вищому навчальному закладі. Адже на ВНЗ покладається місія створення фахівця,

пристосованого до нових швидко змінних реалій економіки – фахівця «нового світу». З іншої точки зору ВНЗ – це організація, що повинна мати кваліфікований персонал та НПП, обізнаних з останніми досягненнями науки і техніки, можливостями мережі Internet, провідних у своїх спеціальностях та максимально представлених у міжнародному науковому співтоваристві.

У суспільстві, основою розвитку якого є інформаційно-комунікаційні технології, інформація є рушійною силою технічного, економічного, культурно-комунікативного, соціального розвитку самого суспільства і людини. Людина інформаційного суспільства стоїть перед необхідністю оволодіння інформаційними технологіями як інструментом саморозвитку, самореалізації, соціально-комунікативної адаптації, життєстійкості, здатності до неперервної освіти «впродовж усього життя» [4].

Виходячи з цього, одним із завдань освіти в цих умовах є досягнення рівня інформованості, формування інформаційного середовища, інформаційного діяльнісного простору, що забезпечують реалізацію освітніх програм, виховання інформаційної культури і функціональної грамотності і компетентності.

1. Єдине інформаційне середовище.

Важливою і ефективною умовою прогресу будь-якого суспільства було створення і розширення єдиного інформаційного простору. Саме єдині інформаційні простори історично значною мірою сприяли прискоренню розвитку всього людства в цілому, були вирішальним чинником вдосконалення цивілізації у всіх сферах (духовній, культурній, професійній тощо) [2].

Створення єдиного інформаційного простору можна вважати стратегічною метою впровадження сучасних і перспективних інформаційних технологій у всі сфери людської діяльності. Нині поняття інформаційного освітнього середовища (ІОС) визначається

по-різному. Але багато вчених і практиків дійшли думки, що ІОС – це цілісна система, яка складається з сукупності підсистем, які функціонують і ведуть облік учасників освітнього процесу на основі сучасних інформаційно-технічних і навчально-методичних засобів.

За визначенням Е. Марченко ІОС – системно організована сукупність освітніх установ і органів управління, банків даних, локальних і глобальних інформаційних мереж, книжкових фондів бібліотек, система їх наочно-тематичної, функціональної і територіальної адресації та нормативних документів, а також сукупність засобів передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного організаційно-методичного забезпечення, які реалізують освітню діяльність.

Аналіз сучасного стану інформаційних технологій і засобів телекомунікацій дає змогу сформулювати принципи, на яких мають створюватися ІОС [3]:

- *багатокомпонентність* (ІОС є багатокомпонентним середовищем, що включає навчально-методичні матеріали, наукоємне програмне забезпечення, тренінгові системи, системи контролю знань, технічні засоби, бази даних та інформаційно-довідкові системи, сховища інформації будь-якого вигляду, включаючи графіку, відео тощо, взаємопов'язані між собою).

- *інтегральність* (інформаційний компонент ІОС має включати всю необхідну сукупність базових знань у галузях науки і техніки з виходом на світові ресурси, які визначаються профілями підготовки фахівців, враховувати міждисциплінарні зв'язки, інформаційно-довідкову базу додаткових навчальних матеріалів, що деталізують і поглиблюють знання).

- *розподіленість* (інформаційний компонент ІОС оптимальним чином розподілений по сховищах інформації (серверах) з урахуванням вимог і обмежень сучасних технічних засобів та економічної ефективності).

- *адаптивність* (ІОС має не відштовхуватися існуючою системою освіти, не порушувати її структури і принципів побудови, давати можливість модифікувати інформаційне ядро ІОС, адекватно відображаючи потреби суспільства).

Сформульовані принципи побудови ІОС є необхідними для розгляду інформаційного освітнього середовища, з одного боку як частини традиційної освітньої системи, а з іншого – як самостійної системи, спрямованої на розвиток активної творчої діяльності тих хто навчається із застосуванням інформаційних технологій.

Основними цілями створення єдиного інформаційного простору кафедри стало надання принципово

нових можливостей для пізнавальної творчої діяльності слухачів та здійснення управління діяльністю кафедри і взаємодії науково-педагогічних працівників, слухачів в процесі організації та проведення основних видів діяльності кафедри (рис. 1). Цього було досягнуто завдяки використанню сервісів Office 365 в освітній, науковій, організаційно-управлінській та інших видах діяльності.

Рис. 1. Єдиний інформаційний простір кафедри

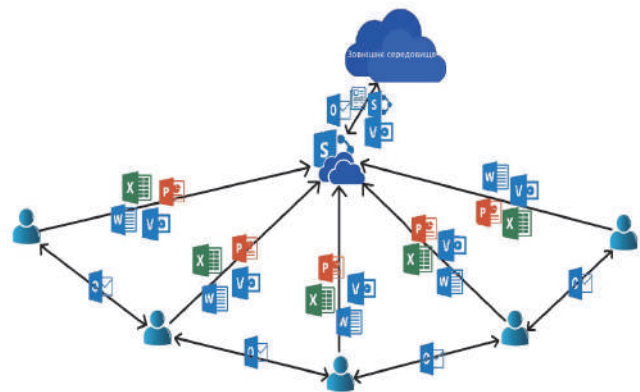

Рис. 2. Схема організації Єдиного інформаційного середовища кафедри з використанням сервісів Office 365

Побудова єдиного інформаційного простору кафедри з використанням сервісів Office 365 дає можливість досягти:

- підвищення ефективності і якості освітнього процесу;
- інтенсифікації процесу наукових досліджень;
- скорочення часу і покращення умов для самоосвіти;
- підвищення оперативності і ефективності управління діяльністю кафедри.

З використанням сервісів Office 365 ми створили свій інформаційно-освітній портал (рис. 3).

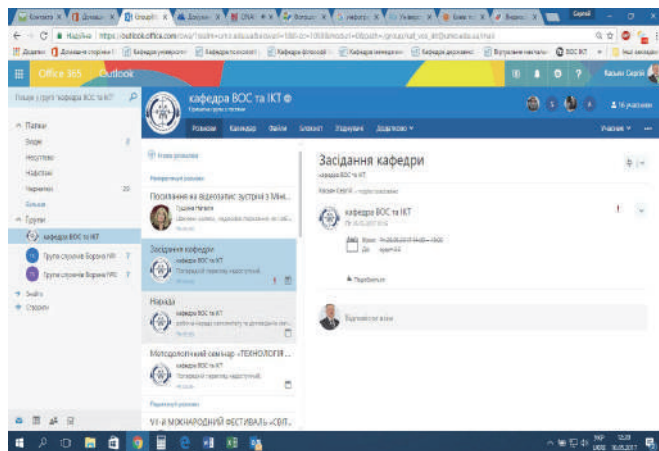

Рис. 3. Інформаційно-освітній портал кафедри БОС та ІКТ

Структура інформаційно-освітнього порталу включає такі розділи:

- розмови (обмін інформацією між працівниками кафедри);
- календар (планування діяльності кафедри);
- файли (спільні дані, які доступні усім працівникам кафедри);
- блокнот (використовується для створення коротких записів з можливістю надання спільних доступів);
- з'єднувачі (налаштовується оповіщення із соціальних мереж);
- додатково (доступ до планів та сайту кафедри).

Крім того, за допомогою сервісів Office 365 також ми плануємо діяльність кафедри з використанням сервісу «Календар» (рис. 4).

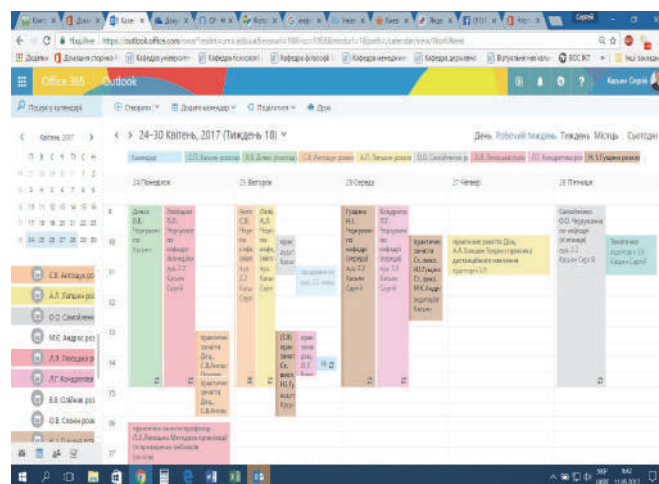

Рис. 4. Організація планування діяльності кафедри за допомогою сервісу «Календар»

Microsoft Календар – це веб-сервіс для створення календарів, подій і розкладів, що працює з іншими сервісами Office 365.

Ми використовуємо календар для:

- створення зустрічей і подій. Як у записнику можна вибрати час і ввести текст. Кольорове оформлення спрощує пошук днів і подій. Календар сигналізує і повідомляє про події, або позначає потрібні елементи;
- організації нарад чи онлайн занять. Вибирається час і створюється запрошення на наради. Повідомлення розсилаються учасникам. Відкривши запрошення, вони можуть підтвердити, дати умовну згоду чи відмовитися від участі. Є система перенесення часу;
- створення розкладу занять кожного працівника кафедри і групи слухачів та їх зручного перегляду;
- паралельного перегляду календарів. Опція перегляду своїх календарів або загальних, в одному вікні. Можна порівнювати календарі персональних і робочих зустрічей, а також переносити події між ними. Перегляд календарів при накладенні;
- відображення декількох календарів, спільних календарів інших користувачів;
- відправка календарів по e-mail. Календарі можна надсилати поштою, зберігаючи право змінювати загальнодоступну інформацію. Дані виводяться в тілі листа як вкладення календаря (підтримується Outlook);
- публікація календаря. У кожного є можливість публікувати календарі на Office Online, визначаючи права доступу;
- управління календарями інших користувачів. Наприклад, методист може змінювати плани в календарі і створювати події.

Також за допомогою Skype для бізнесу є можливість проводити відеозаняття, наради чи конференції з можливістю їх запису та під час наради демонстрації файлів PowerPoint, робочого столу чи інших програм.

Сервіси Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint (рис. 5):

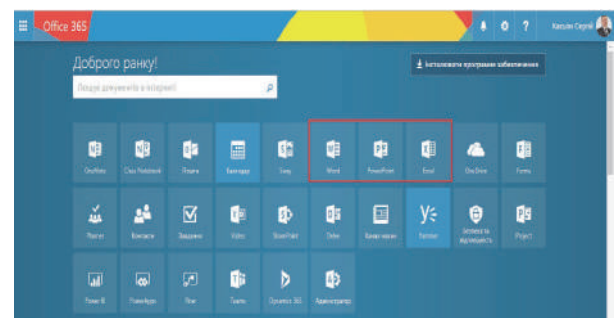

Рис. 5. Використання сервісів Microsoft Word, Microsoft Excel та Microsoft PowerPoint в єдиному інформаційному просторі кафедри

Microsoft Word – це сервіс для редагування документів з механізмами спільної роботи і рецензування (додавання приміток).

Крім стандартного редагування текстів, їх перегляду і форматування, в запасі Word можна знайти безліч функцій, включаючи вставку відео з Інтернету, відкриття PDF-файлів і їх зміну, вирівнювання фотографій і схем.

Microsoft Excel – це сервіс для редагування таблиць, у якого намітилися ключові функції:

- широка функціональність для аналізу і візуалізації інформації: створення таблиць, діаграм з безліччю інших функцій та інструментів. Інтеграція з OneDrive, хмарним сервісом Microsoft для доступу до документів з будь-якого пристрою;

- спільна робота в режимі реального часу. Незалежно від робочого апарата (або ПК) та місця розташування, користувач може редагувати документ разом з другом або колегою;

- Microsoft PowerPoint – це сервіс, який серед конкурентів відрізняється зрозумілим інтерфейсом, адаптацією до сенсорних екранів і регулярними оновленнями.

У цій програмі досить багато інструментів редагування не тільки візуальної частини елементів, але і технічних параметрів. Зокрема, чимало налаштувань безпеки, стиснення, а також спільної роботи над проектами і співавторства. У PowerPoint доступний запис презентацій у форматі відео. В інструменті реалізована підтримка SharePoint і перехід до мережевої версії бізнес-презентації за допомогою Windows Live. Де можливо, цей механізм від Microsoft підтримує перетягування. Завдяки цьому особливо спрощується внесення необхідних даних і візуальних елементів.

Для зберігання файлів та їх спільного використання ми застосовуємо сервіс OneDrive (рис. 6).

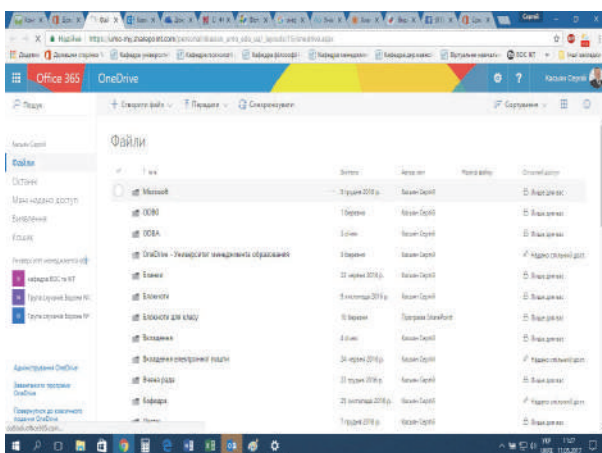

Рис. 6. Використання сервісу OneDrive для зберігання файлів та їх спільного застосування

Для зберігання інформації в хмарному середовищі ми використовуємо сервіс OneDrive, особливості роботи з цим сервісом є:

- простота зберігання, синхронізації та обміну файлами;

- постійний доступ до останніх версій файлів. Файли, що зберігаються в хмарі, завжди актуальні, їх легко систематизувати і спільно використовувати.

Крім того, ми маємо можливість працювати над документами за необхідності одночасно. Ми можемо надавати доступ до навчальних матеріалів та інших документів (положення, інструкції, звіти, тощо) слухачам та колегам. У всіх наших користувачів завжди буде остання версія кожного файла.

Цей сервіс, насамперед, використовується як сховище для всіх наших файлів.

Корпорація Microsoft надає сховище для особистих документів об'ємом 1 ТБ, ми маємо можливість переміщувати всі свої файли в Інтернет і звертатися до них з будь-якої точки світу зі свого ПК або іншого пристрою з операційною системою iOS, Android або Windows.

Також ми можемо надавати доступ (за необхідності) до файлів користувачам як всередині, так і поза кафедрою. У будь-якому випадку у нас залишається можливість повністю контролювати доступ до них.

За допомогою сервісу Forms ми створюємо різного роду опитувальники та тести (рис. 7).

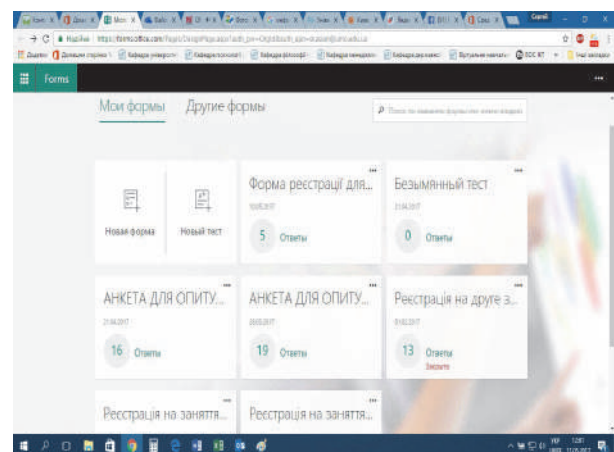

Рис. 7. Сервіс «Forms» створення опитувальників та тестів

За допомогою цього сервісу ми можемо створювати опитувальники і тести з можливістю надавати доступ як в середині кафедри, так і зовнішнім користувачам.

Також сервіс надає можливість встановлювати терміни дії тестів перегляду результатів в режимі онлайн або в таблиці Excel.

Доступ до тестів надається зручно шляхом розсилання посилань на них.

Yammer – це додаток в складі Office 365. Корпоративний аналог Twitter від Microsoft. Дав змогу обмінюватися короткими повідомленнями робочим групам, контролювати статус співробітників. Включає профілі користувачів і теги для класифікації повідомлень.

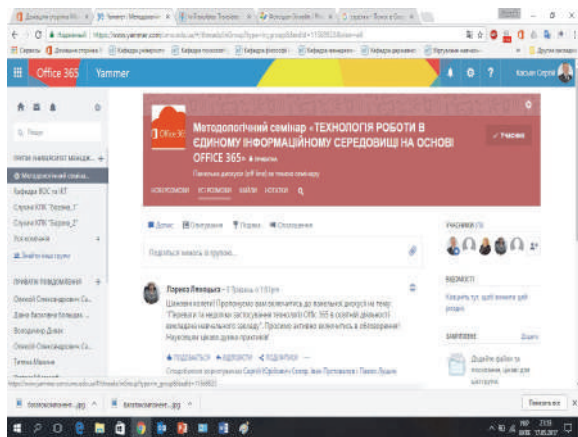

Рис. 8. Використання сервісу Yammer для організації комунікацій між НПП кафедри, слухачами та партнерами

Функціональність мережі Yammer, загалом, аналогічна Facebook, але орієнтована на корпоративних користувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев А. А. Кафедра в системе открытого образования / А. А. Андреев, Ю. В. Рубин, Л. Г. Титарев // Образование в информационную эпоху : материалы конф. – М. : МЭСИ, 2001. – С. 90–100.
2. Гуревич Р. С. Интерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі : навч. посіб. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Р. С. Гуревича. – Вінниця : Планер, 2013. – 309 с.
3. Кечиев Л. Н. Информационно-образовательная среда технического вуза : [Электронный ресурс] / Л. Н. Кечиев, Г. П. Путилов, С. Р. Тумковский. – Ре-

жим доступа : http://www.cnews.ru/reviews/free/edu/it_russia/institute.shtml.

Yammer ми використовуємо для створення зовнішніх груп і для запрошення в них слухачів та колег для комунікацій і спільної роботи. Гостям можна налаштувати гнучкі права доступу на перегляд, додавання повідомлень, адміністрування групи. Правда, для того, щоб це все запрацювало, у сторонньої організації теж повинен бути встановлений Yammer, тобто не можна запросити будь-яку людину.

Ми розглянули основні можливості сервісів Office 365 щодо створення єдиного інформаційного простору кафедри: електронного календаря, текстового редактора Word Online, електронної книги Excel Online, редактора презентацій PowerPoint Online, сервісів OneDrive, Formst та закритого соціального сервісу Yammer.

Новітні підходи до освітньої комунікації, співпраці та співробітництва, організації мозкового штурму, формування навичок проведення онлайн вебінарів та презентацій з використанням конференцв'язку Skype для бізнесу. Формування культури спілкування за допомогою миттєвих повідомлень, обговорення актуальних питань пропонується засобами мережі Yammer.

Більш поглиблено про використання згаданих та інших сервісів, на основі практичного досвіду ви зможете почути у виступах інших учасників семінару.

АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

І. Тарасюк

Зважаючи на завдання розвитку України в західно-європейському та світовому просторі, навчально-виховний процес у професійних навчальних закладах повинен спрямовуватися на підготовку майбутніх

фахівців харчової промисловості відповідно до вимог технологічного розвитку галузі, формування творчої особистості майбутнього фахівця з високим рівнем професійної компетентності, здатності до самоорга-